

مجله دانش

س ۱ ۳۰ ۳ ۱ ۳ ۱

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم . ديني . علمي ، ادبي ، سياسي هفته لاق مجموعه اسلاميه در
اتبعون اهدكم سبيل الرشاد

صاحب و مدير مسئول : ح . اشرف اديب

« ترقیات فنونہ اسلامیہ »

نامی تحتندہ برلیندہ بر جمعیتک تشکیل اولندینی وهدف مقصدی ایسه عالم اسلامک احوال مذہبیہ و فکریہ سنی، حیات اجتماعیہ و مدنیہ سنی تدقیق ایله تعقیب ایتک والدہ ایتدیکی معلوماتی غرب مدینتی نظر اطلاعنه وضع ایتک اولدینی بیان ایدلکدن صکره دیورکه :

« حال حاضرده ممالک اسلامیہ نک همان هر طرفسده اوروپا ملل مدنیہ سنک نظردقنی جلب ایدہ جک صورتده بر فعالیتده بولونولدیغندن، المانلرده داخل اولدقلى حالده ، غربیلرک قوه فمالیہ لرینه احضار اولنان بوواسع اراضی ده اوروپالیر دها زیاده صرف مساعی ایدہرک ایچرلرینه طوغری صوقولوب غربیلرک اورالرده انبساط ایتسنه چالیشمق زمانی کلشدر . بوملککلرہ موفقیتله صوقوله بیلیمک ایچون انجق اورا احوالک کهنه وقوف تام حاصل ایتک ایله اوله بیلیر .

ایشته شو تشکیل ایدن جمعیت ، شرق احوال حاضرہ وسابقہ سی مراقیلرینک تعمیق معلوماتلرینه بر منبع تشکیل ایدہرک دائرہ معلوماتلرینک توسیعنه خدمت ایدہ جکدر . بو خصوصده ممالک اسلامیہ ده مدت مدیده متمکن واسلاملرله دائرہ تماسده بولنوبده ویرہ جکلری ایضاحات ومعلوماتک حقیقتنه اشباه حاصل ایتدرمیه جک معتمد صاحب درایتلر ترجیح اولندینی جهتلہ ، بوکلی منبعلردن حیاتی وفن الدہ ایدیلان معلومات کتاب شکلنده نشر ایدلکدن ماعدا ، دائمی وصورت منتظمده قونفرانسلرده ویریلہرک جمعیت اعضالرینک تنویر افکارینه چالیشیلہ جق ، جمعیت وارد اولان سؤالره بر منبع اخذ معلومات اوله جق ، منتظم برکتبخانه تشکیل ایدیلہرک حال حاضرده ادبیات وحرکات اسلامه دائر نشر اولنان کتابلر ، خصوصیلہ اسلام غزتلری مندرجاتی جمع اولنہرق اعضالرینک مستفید اولسنه سعی وغیرت اولنہ جقدر»

ایشته تشکیلی و طنز داشلریمک نظرکاه عبرتلرینه عرض ایلدیکم المان جمعیتک تعقیب ایدہ جکی خط حرکت ، هر نه قدر بزم ایچون هنوز مجهول ایسه ؛ هر حالده موجب انتباه وداعی بصیرت در . ذاتاً مندرجاتندن دخی اکلاشلدینی اوزره ترجیحاً انتخاب ایتدکاری اخذ معلومات منبعلری مدت مدیده اسلاملر ایچروسنده متمکنینه اوروپالیر اولدقلرندن ، بونلرک کندی حسیاتلرینه مغلوب اولمہدن بیطرفانه معلومات ویرملری قابل تصورمیدر ؟ جمله نک معلومی اولدینی اوزره ، هر هانکی بر فرد نقطه بیطرفی التزام عزم قویسنده بولونسه بیلہ ینه حسیات ملیہ ومذہبیہ سنه بلا اختیار مغلوب اولدینی تجربه ایله ثابت در . هر کون یکی یکی ، حیرت آمیز حوادث اوقومق هوسنده بولونان یکرمنجی عصر غرب اهاالیسنک اشتہاسنه نه صورتله غلبه چالہ جغنی شاشیرمش اولان اوروپا مطبوعاتی ویریلان معلوماتلرک اکثریسی بلا تحقیق وتدقیق ، بمضارینی دہیلان یا کلش طبع ایتدکلرندن قارئلرینی عالم اسلامک کسب استحقاق ایتدیکی فکرلره دوشوریورلر . [بوقیلدن اولہرق بو هفته انتشار ایدن «ووهن شاو» رسملی غزته سی ایتالیا لیرک طوبه طودقلى بحرسفید بوغازی مدخلی دیہ بزم استانبول

بوغازنده کی روم ایلی حصارینک رسمنی قارئلرینه کوستریور .] ایشته بونک ایچوندرک بزدہده بوکلی جمعیتلر تشکیل اولنوبده حقمزده حقیقتہ غیر موافق نشریات ینه کندی لسانلریله جرح اولونہرق نشر ایتدیریلسه عالم اسلام واقوام شرقیه حقندہ نشوونما بولمش اولان ظنیات بردنبرہ صولہرق محو اوله جغنی کبی اسلامیت حقندہ صاغلام فکرلر حصوله کتیریلہ جکی شہدن وارستہ در . ذاتاً تزلزلہ وتفرقه یه کرفتار اولمش اولان فکر خرسیانی حقیقتک اظهاریلہ تنویر اولنہ جق اولور ایسه اسلامیتک استفادہ سنی موجب اوله جغندہ قطعاً شہہ ایتہ ملیدر . استوغارتده اناتولی حصارلی

محمد خیرالدین

توکیودن مکتوب

مارت نہایتندہ بر کون توکیودہ کائن زادکان مکتبک یوم مخصوصی مناسبتیه دعوت اولمشدم . مکتبه کادیکمده هیئت معلمین طرفندن استقبال اولنہرق مکتبک مدیری ، مشهور جنرال نوجی جنابلرینک حضورینه قبول بیورولدم ، اون دقیقه قدر کندیلریله صحبت ایتدم ، الاریمی صیقره رق پدرکزه آیروجه عرض احترام ایدہرم ، مکتوب یازارہ کز سلامی یازیکز بیوردیلر . مکتبک قایق یاریشلی باشلادی ، بز مشار ایله جنرال ایله بر قایقده یاریش محلہ کیدہرک سیر ایتدک . محل مذکورہ ولی عهد حضرتلری دخی تشریف بیورمشلردی . یاریشی متعاقب چای ضیافتندہ هر کس باش آچیق اولدینی حالده یالکیز بن فس ایله بولنیوردم . ولی عهد حضرتلرینک نظر دقتلرینی جلب ایتشم ، غایت نازک برذات اولدینی ذاتاً مشاہدہ اولنیوردی . مشارالیه حضرتلرینک مجلسدن مفارقتلری اثناسندہ جنرال نوجی جنابلری « ژاپون محی برکنج تورک طلبہ سی » دیکرک بنی ولی عهد حضرتلرینه تقدیم ایتدیلر . مشارالیه جنابلری یانہ کلہرک التفات بیوروب :

— تشکر ایدہرم ، ایکی ملت یقینده بری برینی دها یقیندن طانیاجقلر ، محبتمز هرایکی طرفدندر ، چالشکر ...! دیکرک کجی . بن دہ برشی دیہمدم ، نوجی جنابلری ولی عهدی تشییع ایتدکدن صوکرہ کولہرک یانہ کلدی . « ولی عهد سزه تکرار سلام سویلہدی » دیکرک پک صمیمی بر التفات ایله علاوہ ایتدی : « ولی عهد بویله التفات ایتدیکی زمان باباک اولسه ایدی ، فرستدن بالاستفاده برچوق شیلر سویلردی ، کوردکی بابالریله اولادلرک فرقئی ؟ ...! » بیوردیلر . بعدہ تکرار چای ضیافتی دوام ایتدی ، بوکرہ ضیافت خصوصی ایدی ، مکلف آدملر کتمشدی ، معافیہ ینه برچوق آدملر واردی .

اثناء ضیافتده برچوق نطقلر ایراد اولندی . نطقلرک خلاصہ سی محاربه حاضرہ مناسبتیه ژاپونلرک حسیاتنه عائد اولوب هپ بر آغزدن ایتالیا لره اظهار نفرت اولنیوردی . بالخاصہ مکتبک علوم الهیہ معلمی فرانسیزجه نطق ایراد ایدہرک غایت مفصل صورتده آوروپا وحشتندن بحث ایتدکدن صوکرہ ، بیاض بلایه قارشى ژاپون ومسلمانلرک وظیفہ لرندن ، و « بالآخره عن قریب هلال ایله کونش برلشیر ، سویشه سویشه قوقلاشیر » جمله سیله نطقنه ختام ویردی .

بونى متعاقب جنرال نوجی جنابلرینک قاین برادری واتانابا جنابلری دخی ایکی ملتک محبتندن بحث ایتدکدن صوکرہ آی ایله کونش یکدیگرینه غیرمفارق اجرام سماویہ دن اولدینی سویلہدی .

علوم دینیہ معلمی اسلامیتک علویتندن بحث ایدہرک خمرک حرمتی اسبابی غایت مؤثر صورتده ایضاح ایلدی . حقوق معلمی ، اسلامیتده حقوق نسوانی مدح ایتدی .

جمع ایدلکده اولان اعانه دن بو مکتوبی پوستیه ویردیکم تاریخه قدر تراکم ایدن درت بیک روبله سی پوستیه کوندرلشدر. [۱] اعانه تراکم ایتدیکجه پی درپی کوندریله جکدر. بوکون بتون کاشغر وحوالیسی مسلمانلرینک برنجی وظیفه لرینی خلافت و حکومتک بقا وموفقیتانه ، عساکر ومجاهدین عثمانیه نک مظفریتلرینه . ایتالیا حکومت باغیه سنک مقهوریتنه بتون محافل عالیة علمیة وخصوصیه ده دعالده بولمقی ، ایکنجی وظیفه لرینی اعانه جمع ایتک کی ملی ، عالی ، مدنی ، دینی اشتغاللر تشکیل ایتکده در .

انشاءالله عزت ، غیرت وعدالت الهیه نک عن قریب تجلی ایده جکی وایتالیا حکومت باغیه سنک محو ، مضحمل ، پریشان اوله جفی قطعیدر . یشاسون خلافت وعثمانیلر ، محو اولسون ایتالیا .

شیرین

مجلس مبعوثان عثمانی

معرضه مذاکرانی

ایکنجی اجتماع عمرمی : ۲۵ نisan ۳۲۸ ، چهارشنبه

ضبط سابق قرائت وعیناً قبول اولوندقدن سوکرا هنوز کلوب ده تحلیفی اجرا اولونمایان ذواتک تحلیفی اجرا اولوندی .

§ تیتانیق حادثه سی مناسبتیه چکیلم تعزیت تلغرافنامه سنه بیان تشکری حاوی سیرادوار غرهیدن مورود تلغرافنامه قرائت اولوندوق الفیشلاندی .

§ بعضی ولایات عثمانیه دن غایان حسیاتی مبین اوله رق کلن تلغرافنامه لر قرائت اولوندی وشدتله آلفیشلاندی .

§ مضبطه انتخابیه لک قرائته باشلاندی . رئیس مضبطه لر عین مآله اولدینی ایچون ساده دائره انتخابیه نک وکندیسنک اسمی اوقونمق صورتیه یکیشدیرلسنی تکلیف ایتدی . بومشله کورولتویه سبیت ویردی . الهده ، عابیده بر جوق شیرل سویلاندی . نهایت اوقونمسنه قرار ویریلرک ینه قرائته باشلاندی .

§ لازستان مبعوثی ضیا بکک دونکی اعیان مذاکره سنده داماد فرید پاشانک انتخابات حقنده کی بیاناتک مجلس مبعوثانه وعموم ملته عائد بر تحقیر اولوسی اعتباریه ردی تکلیفی مشعر بر تقریری اوقوندی وقبول ایدیلدی .

ارمنجی اجتماع عمرمی : ۳۰ نisan ، بازار ایرتسی

ضبط سابق قرائت وعیناً قبول اولوندقدن سوکرا هنوز کلوب ده تحلیفی اجرا اولونمایان ذواتک تحلیفی اجرا اولوندی .

انور بطک تلغرافی : — طرابلس وبنغازی مجاهدلرینه بیان تشکراتی حاوی چکیلم تلغرافه انور بکدن کلن آئیده کی جواب اوقوندی :

درعلیه ده مجلس مبعوثان ریاست علیه سنه : بوراده وظیفه لرینی ایفادن باشنه برشی یایمیان بزلره قارشو محترم مجلس مبعوثانک تلغرافله اظهار بویوردینی حسن توجه واعتماد بزى فوق العاده متشکر قیلدی . بوندن بویله ده بواعتماد وتوجه لایق اولدیغیزی کوسترمکه چالیشه جفز . یکوجود اوله رق محو اوله جق ویا دشمنه زى کاملاً قهر و تدمیر ایده جکر . (شدتلی آلفیشلر) لک کوچوکزدن اعتباراً هپز شمدی یه قدر بزى براقیان الهک بوندن سوکرده بزلره معاونتندن

امینز . (شدید وسورکلی آلفیشلر) ۲۵ نisan ۳۲۸ ، درنه انور

§ بعده مضبطه انتخابیه لک قرائتیه اشتغال اولوندی .

[۱] بو درت بیک روبله حریبه نظارتنه تسلیم اولمشدر .

شو صورتله مجلس ساعتلرجه دوام ایتدی ، بنده اولدیکجه کوز یاشلری دوکدم . آرتق بن بوندن سوکره قسم ایله نه قدر افتخار ایده رسم حقم واردر ، زیرا بکا بوالنفاطلر قسم سایه سنده اولدی .

منیر رشید

« توکیو »

مقام معالی خلافت وکاشغر مسلمانلری

یکن هفته کی نسخه مزده تورکستان چینیده کاش کاشغر مسلمانلرینک طرابلس غرب محاربه سی ایچون کوندر دککری مبلغدن وبوبایده ابراز ایلدکری فتوت وحیتلرندن بحث ایدلش ایدی .

بودفعه دخی کاشغر مسلمانلری اعیان واشراف وعلما سندن اولوب نام محترم لری مطبعه مزجه معروف بولنان برذات عالی طرفندن اندرون هایون معالی قولجلی عبدالعزیز افندی یه ورود ایدن بر مکتوبک صددمزه عائد اولان قسمی محترم قارئلرینک نظر مطالعه لرینه وضع ایلرز .

کاشغر

« درسعادتن مفارقتک سکزننجی آئیده کاشغره واصل اولدم . یوله اوغرا دییم مملکتلر مسلمانلری طرفندن بیوک حرمتلر . صمیمیتلر ایله استقبال اولونیور ایدم . بوملکتلر مسلمانلرینک ایلمک سولالری خلیفه نوجاه افندمن حضرتلرینک صحت هایونلرندن وحکومت مشروطه سنیه لرینک وضعیت حاضره سندن وعساکر عثمانیه شاهانه لرینک احوال غضنفرانه لردن مباحثه به تعلق ایدردی . بوعبد عاجز دخی لسانم دوندیک قدر خلافتبناه ، شوکتآب سلطان محمد رشاد خان (ایده الله) افندمن حضرتلرینک بیوک کلک لرینک ، اقتدارلرینک ، مرحمتلرینک مراتب سامیه سیله عثمانیلر ایله عالم اسلامک ترقیات ، تعالیات ، سعادتانه دائر فکر شاهانه لرینک درجات عالییه سی هر نوع ستایشک فوقنده اولدیغنی وحکومت مشروطه لرینک مسالک عالیسی دخی عین فکر ومسالک واققدار شاهانه دائره باهره سنده جریان ایتکده بولندیغنی وعساکر نصرت ، اثر ملوکانه لرینک دور سابقدن پارلاق وهردلو تکملات عسکریه ایله مجهز اولدیقلرینی رأی العین مشاهده سیله بختیار اولدیغنی ذکر ایتدیکجه اسلاملر طرفندن بتون صمیمیتله ، خلوص و صداقت یاشلریله خلیفه اعظم افندمن حضرتلرینک عمر وعافیت جهانتقیم شاهانه لرینک تمادیسنه ، بتون امور وافکار هایون ملوکانه لرینک توفیقات سبحانیه یه اقترائنه وحکومت مشروطه عادلهرینک کافه حرکات اداریه ، اعماریه ، اجتماعی و سیاسییه موفقیترلرینه وعساکر (مؤیده من عندالله) شاهانه لرینک هریرده منصور ومظفر اولمیرینه دعالر ، تضرعلر ، نیازلر بارگاه اجابت اکنتاه احدیه رفع ایدیلور ایدی . ایشه هر مملکتده مقام معالی خلافت بویله دعالر ، صداقتلر ، خلوصلر ایچنده لبریز سرور وحبور اولدییم حالده یوقاریده کچدیک کی سکزن آئیده کاشغره واردم . بتون کاشغر اهالیسی بو حقیر استاذ واستاذ زاده لرینک استقباله شتابان اولشلر ایدی .

بوکوزل مملکتده دخی مقام خلافتدن یوقاریده کی عینی سؤلر ایراد ایدیلر ، عینی جوابلر ویریلر ، عینی صمیمی دعالر ، تضرعلر ، نیازلر درگاه عظمت اکنتاه الوهیه عرض ایدیلور ایدی .

اشنه استانبولدن کاشغره قدر اوغرا دییم مملکتلر ، اقلیملر مسلمانلرینک خلافت عالیای اسلامییه وحکومت معظمه عثمانیه یه قارشو بسله کده اولدقلری رابطه لری بویله عالی ، صاف ، محکم ، متین بر وضعیتده در .

هله ایتالیا قورصاللرینک خلافتک خاک پاکنه وقوع بولان ووقوع بولمقده اولان تجاوزلری اووضعیت معنویه اسلامییه نک مادی بروضعیت مهیبه اسلامییه انقلابنه بر وسیله غرا ، بر رابطه مبعوله اولمشدر .

بو وسیله مبعوله کاشغر وحوالیسی مسلمانلرینه (طرابلس غرب محاربه سنه اعانه) نامیه بر اعانه دفتترینک کشادینی الهام ایلش و بین الاسلام اعانه جمعنه مباشرت ایدلشدر .